

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Plan van aanpak Vlaamse landbouwvisie 2030-2050

Samenvatting

Voedselzekerheid en de mogelijkheid om in onze eigen behoeften te voorzien zijn van strategisch belang voor Vlaanderen en Europa. De kernopdracht van onze Vlaamse land- en tuinbouwers is en blijft dan ook de productie van ons voedsel. Dat moeten ze kunnen doen in een context die zowel economisch rendabel, sociaal draagbaar als ecologisch inpasbaar is.

Vlaanderen erkent de cruciale rol van land- en tuinbouwers in voedselzekerheid, en in het leveren van diensten ten voordele van de samenleving, het milieu en het klimaat. Vlaanderen streeft daarom naar een duurzame toekomst voor de land- en tuinbouwsector. We willen het ondernemerschap en de positie van land- en tuinbouwers versterken door een rechtszeker ondernemersklimaat, correctere prijzen, minder administratieve lasten en minder overbodige regeldruk. Dat mag niet leiden tot het afzwakken van het milieubeschermingsniveau of het vergroten van de doelafstand.

Dat streven verankert de Vlaamse Regering in een langetermijnvisie tot 2050 waarin landbouwproductiviteit binnen de ecologische grenzen van Vlaanderen centraal staat, met aandacht voor de correcte vergoeding voor de land- en tuinbouwers, duurzaamheid en een rendabele land- en tuinbouwsector binnen Vlaanderen.

De voorbereiding van deze visie wordt projectmatig benadert overeenkomstig voorliggend plan van aanpak.

1. Situering

Vlaams regeerakkoord 2024-2029

Het Vlaams regeerakkoord wil tegemoet komen aan de uitdagingen van het Vlaamse voedselvoorzieningssysteem met de opmaak van een Vlaamse landbouwvisie 2030-2050 (*pagina 61-62*).

Beleidsnota 2024-2029 Landbouw

In mijn beleidsnota worden de objectieven inzake de duurzame ontwikkeling van de lokale land- en tuinbouw binnen het toekomstig voedselvraagstuk, verder verduidelijkt (*pagina 15 – 16*).

Europese Ontwikkelingen

Samen met Europa zorgen we met de Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050 voor de voortdurende transitie van onze voedselproductie waarbij Vlaanderen duidelijk kiest voor een duurzame, en rendabele voedselproductie binnen het normerende kader dat de ecologische grenzen en de ruimtelijke impact van en op Vlaanderen respecteert, waarbij de veedichtheid, het inkomen van de individuele landbouwer en de generatiewissel aandachtspunten zijn.

Op 19 februari 2025 presenteerde de Europese Commissie haar langetermijnvisie voor de landbouw- en voedselproductie in de EU, getiteld *"A Vision for Agriculture and Food: Shaping together an attractive farming and agri-food sector for future generations"*.

Deze visie, gericht op 2040, streeft naar een concurrerende, duurzame en innovatieve sector die aantrekkelijk is voor boeren en consumenten. De Commissie schuift vier elementen naar voor als noodzakelijke voorwaarden om de strategische activiteit van landbouw en voedselproductie te vrijwaren:

- Een aantrekkelijke en voorspelbare agrovoedingssector waar ondernemingsinkomens de landbouwers in staat stellen om te floreren;
- Een agrovoedingssector die concurrerend en veerkrachtig is in het licht van de toenemende wereldwijde concurrentie en schokken;
- Een toekomstbestendige agrovoedingssector die functioneert binnen planetaire grenzen;
- Een agrovoedingssector die waarde hecht aan voedsel, eerlijke werk- en leefomstandigheden en levendige en goed verbonden plattelands- en kustgebieden.

2. UITGANGSPUNTEN EN AANPAK

De visie geeft weer hoe we een rendabel landbouwmodel laten passen binnen de ecologische grenzen van onze regio, duurzaam grondgebruik en wederkerig goed nabuurschap. De Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050 biedt onze land- en tuinbouwers een langetermijnperspectief en draagt bij tot de realisatie van de diverse Europese, rechtelijke verplichtingen, onder andere de Europese natuur-, klimaat-, en milieuverplichtingen.

De Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050 geeft zowel een antwoord op de vraag hoe Vlaanderen wil tegemoetkomen aan de Europese langetermijndoelstellingen als op hoe Vlaanderen wil wegen op het Europese landbouwinstrumentarium. Daarbij hebben we ook oog voor de impact van Vlaams beleid waarvoor geen Europees kader beschikbaar is, zoals ruimtelijk beleid. In die gedragen Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050 geeft Vlaanderen een antwoord op de verschillende korte- en langetermijntuitdagingen voor de Vlaamse land- en tuinbouwers.

Samen met Europa zorgen we met de Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050 voor de voortdurende transitie van onze voedselproductie waarbij Vlaanderen duidelijk kiest voor een duurzame, en

rendabele voedselproductie binnen het normerende kader dat de ecologische grenzen en de ruimtelijke impact van en op Vlaanderen respecteert, waarbij de veedichtheid, het inkomen van de individuele landbouwer en de generatiewissels aandachtspunten zijn.

Ook de specifieke sociale plattelandscontext en het welbevinden van onze land- en tuinbouwers is een aandachtspunt. De visie benadrukt het belang van de verjonging van het landbouwberoep en heeft aandacht voor de onderlinge versterking tussen landbouw- en voedselbeleid, plattelandsbeleid en omgevings- en klimaatbeleid.

Overeenkomstig het Vlaams regeerakkoord en mijn beleidsnota, wordt de visie voorbereid met input en hulp van de betrokken sectoren en het brede publiek.

De voorbereiding en opmaak van het visieproject wordt toevertrouwd aan opdrachthouder Em. Prof. Dr. Ir. Guido Van Huylenbroeck. Tijdens zijn academische loopbaan was de opdrachthouder verbonden aan de faculteit bio-ingenieurswetenschappen van UGent.

Gezien de leden-organisaties van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Zeevisserij (SALV) met de ondersteuning vanuit het SALV-secretariaat in het verleden reeds meerdere beleidsadviezen hebben verstrekt die nauw aansluiten bij de respectieve thema's die in de visie aan bod zullen komen, wordt – eerder dan nieuwe of parallelle structureren op te zetten – nauw samenwerkt met het SALV-secretariaat en de SALV leden die doorheen het proces een actieve rol krijgen.

De opdrachthouder wordt daarnaast gevraagd om in gesprek te gaan met andere relevante adviesorganen zoals de MINA-raad, SERV, SARO, WVG. Thematisch kunnen daarnaast relevante experts, sectorvertegenwoordigers of middenveldorganisaties bevraagd worden door de opdrachthouder.

Volgende stappen werden en worden voorzien in dit project, volgende stappen worden het komende jaar voorzien in dit project:

- Doorlichting bestaande (internationale) visie-documenten
- Informatiedeling en conceptbenadering met stakeholders
- voorbereiding sectorale fiches
- dialoog met deelsectoren, middenveldorganisaties en belangenverenigingen
- oplevering eindrapport als basis voor de Vlaamse landbouwvisie 2030-2050

De projectwerkzaamheden worden integraal gefinancierd met beschikbare middelen uit de landbouwbegroting.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS